

عنوان مقاله:

واکاوی نسبت میان بحران های ژئوپلیتیک جهان اسلام و بازتولید تروریسم

محل انتشار:

اولین همایش بین المللی بحرانهای ژئوپلیتیکی جهان اسلام (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

فاطمه سلیمانی پورلک - استادیار گروه علوم سیاسی روابط بین الملل در دانشگاه آزاد اسلامی، واحد چالوس

خلاصه مقاله:

جهان اسلام اساساً یک چارچوب مفهومی مبتنی بر هویت محسوب می شود که در تعاریف کلاسیک از منطقه نمی گنجد. با وجود این، گرانیگاه جهان اسلام خاورمیانه بوده که منطقه ای ژئوپلیتیک و ژئواستراتژیک به شمار می آید. به دلایل متعدد این منطقه همواره در حوزه منفعتی غرب تعریف شده و با منافع حیاتی آن گره خورده است. سیاست قدرت و منفعت محور قدرت های بزرگ در این قلمرو، آنان را به بازیگران مداخله گری تبدیل کرده که با خلق (خواسته یا ناخواسته) بحران و بی ثباتی در مسند مدیران امنیتی منطقه نشسته اند. حملات تروریستی یازده سپتامبر 2001 و تحولات متعاقب آن که در قالب سیاست های تهاجمی امریکا علیه افغانستان و عراق و مداخله گری در سوریه تعیین یافت، دور جدیدی از بحران سازی های ژئوپلیتیک را در سطح منطقه موجب شد. دنیای غرب که خاستگاه جریان های تروریستی را جهان اسلام و بستر ارتزاق آنها را ساختارهای جوامع اسلامی میانگاشت، به طرق مستقیم (حمله نظامی) و غیرمستقیم (برنامه دموکراتیزاسیون) ایجاد دگردیسی های مطلوب در کشورهای اسلامی خاورمیانه را در دستور کار خود قرار داد. اجرای این سیاست ها تاکنون نتیجه ای جز بحران سازی در این کشورها در بر نداشت. حال سوال اصلی آن است که تداول، تداوم و تعاقب این بحران های ژئوپلیتیکی در جهان اسلام چه پیامدهای امنیتی در بر داشته است و یا به طور مشخص چه ارتباطی میان این بحران ها و گسترش تروریسم در منطقه می توان برقرار ساخت فرضیه ای که در این راستا به آزمون گذارده می شود آن است که نوعی رابطه مبتنی بر قوام بخشی متقابل میان بحران های ژئوپلیتیکی جهان اسلام و بازتولید تروریسم در این منطقه وجود دارد. براساس واکاوی این نسبت، یافته نوشتار حاضر آن است که سیاست های امنیتی و ضد تروریستی غرب و مشخصاً امریکا در مناطق اسلامی از یک سو خود به خلق نا امنی، بی ثباتی و بحران های ژئوپلیتیک انجامیده است و از سوی دیگر، این سیاست ها منجر به ظهور و بازتولید نوع جدیدی از تروریسم به عنوان یک اقدام واکنشی گشته است که موسوم به پادتروریسم می باشد. روش تحقیق حاضر توصیفی- تحلیلی است که برپایه توصیف روندهای متحول منطقه ای و آسیب پذیری آنها از سیاست های مواجهه جویانه غرب به استنتاجات نظری دست یافته و از این رهگذر رابطه و نسبت میان دو متغیر بحران های ژئوپلیتیکی جهان اسلام و باز تولید تروریسم در این منطقه را تبیین می کند.

کلمات کلیدی:

بحران های ژئوپلیتیک، جهان اسلام، خاورمیانه، تروریسم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/584307>

